

A man with dark hair and a black shirt stands in a pharmacy, looking directly at the camera. Behind him are shelves filled with various medicine boxes. In the foreground, a large, out-of-focus image of a pill is visible on the left side.

AZ IGAZSÁG
A VÉNYKÖTELES
SZEREKKEL
VALÓ VISSZAÉLÉSRŐL

bogyó
tabi
gyógyi
pirula

mondjnemetadrogokra.hu

A person with long dark hair is shown from the chest up, looking down with a distressed expression, their hand pressed against their forehead. The background is a warm, orange-toned wall with a stone-like texture. The top and bottom edges of the image are decorated with a border of various colored pills (white, yellow, orange, brown).

MIÉRT ÁLLÍTOTTUK ÖSSZE EZT A FÜZETET?

Sok minden kering a drogokról a világban — az utcán, az iskolákban, az Interneten és a tévében. Van, ami igaz belőle, és van, ami nem.

Sok dolog, amit a drogokról hallasz, olyan emberektől származik, akik drogot árulnak. Jó útra tért drogdílerék bevallották, hogy képesek voltak bármit mondani másoknak, csak hogy rávegyék őket a drogvásárlásra.

Ne hagyd, hogy átverjenek. Ismerned kell a tényeket, hogy ne válj drogfüggővé, és hogy segíts a barátaidnak is távol maradni a drogtól. Ezért készítettük ezt a füzetet — neked.

A véleményed fontos a számunkra, ezért szívesen hallanánk felőled. Az Interneten megtalálasz minket a **drugfreeworld.org** címen, e-maillal pedig az **info@drugfreeworld.org** címre küldhetsz.

A VÉNYKÖTELES SZEREKKEL VALÓ VISSZAÉLÉS EGY KOMOLY PROBLÉMA

A vényköteles* szerek élvezeti célokra való felhasználása komoly probléma a tizenévesek és a fiatal felnőttek körében. A felmérések szerint sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy egy tizenéves felírt szerekkel éljen vissza, mint hogy illegális kábítószerekkel.

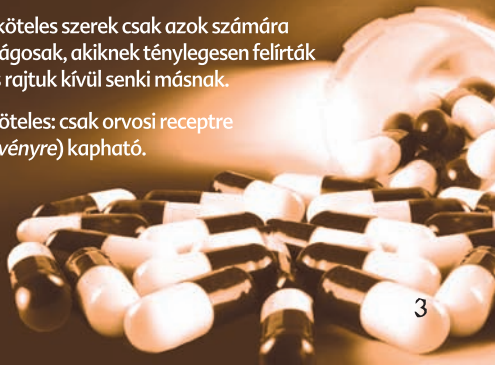
Sok fiatal gondolja úgy, hogy a felírt szerek biztonságosak, mivel orvos írta fel őket. Ha azonban nem gyógyászati célból arra használják ezeket, hogy jól érezzék magukat tőlük, vagy hogy „saját magukat gyógyszerezzék”, az ugyanolyan veszélyes és függőséget okozó lehet, mintha illegális utcai drogokat szednének.

Nagyon komoly kockázatot jelent a személy egészségére nézve, ha vényköteles szereket szed. Ezért szabad őket csak orvosi felügyelet alatt szedni. Az ilyen szereket szedő személyeket még ebben az esetben is szoros megfigyelés alatt kell tartani, hogy elkerüljék a függőséget vagy más problémákat.

Sok tablettát teljesen egyformán néz ki. Rendkívül veszélyes bevenni bármit, amiről nem tudod biztosan, hogy micsoda, vagy amit nem a te számodra írtak fel. Ezenkívül a test egyénről egyénre eltérő kémiai miatt az emberek különbözőképpen reagálhatnak rájuk. Egy olyan szer, ami valakinek megfelelt, valaki másnak lehet, hogy nagyon kockázatos vagy akár végzetes.

A vényköteles szerek csak azok számára biztonságosak, akiknek ténylegesen felírták őket, és rajtuk kívül senki másnak.

* vényköteles: csak orvosi receptre (rendelvényre) kapható.

VÉNYKÖTELES SZEREK ÉS AMIT NEM TUDSZ RÓLUK

Az amerikai Drogrendészeti Hivatal sok vényköteles szert ugyanabba a kategóriába sorolt, mint az ópiumot vagy a kokaint, mivel visszaélésre alkalmasak, és függőséget okozhatnak. Ezek közé tartozik a Ritalin és a Dexedrine (élénkítőszer), valamint az OxyContin, a Demerol és a Roxanol (fájdalomcsillapítók).

Sok illegális utcai drogot korábban orvosok vagy pszichiáterek alkalmaztak vagy írtak fel, de később betiltották őket, mivel a káros hatásairól szóló bizonyítékokat többé nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Példa erre a heroin, a kokain, az LSD, a metamfetamin és az ecstasy.

A felírt szerekkel való visszaélés még

kockázatosabb is lehet, mint az illegálisan előállított drogokkal történő. Bizonyos szintetikus (mesterségesen előállított) vényre kapható szerek olyan erősek, hogy a túladagolásuk kockázata nagyon nagy. Ez különösen igaz az OxyContinra és a hasonló fájdalomcsillapítókra, amelyeknél öt év alatt több mint kétszeresére nőtt a halálos túladagolások száma.

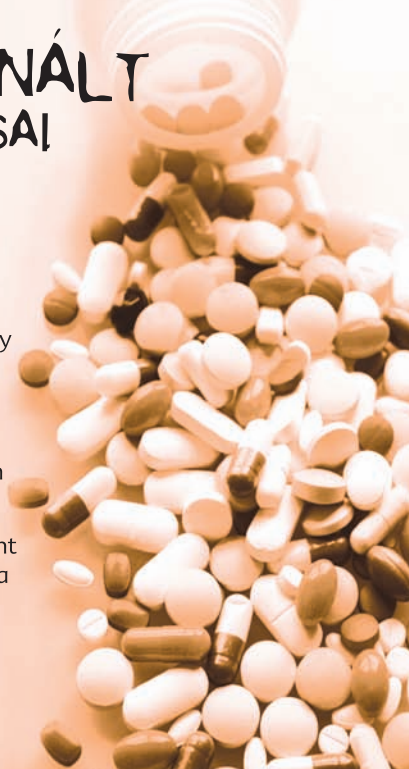
Sokan fel sem ismerik, hogy a vényköteles szerek terjesztése vagy értékesítése (amennyiben azt nem az orvos teszi) droggereskedelemnek minősül, és ugyanúgy illegális, mint a heroin- vagy a kokainárusítás, illetve nagy bírság és börtönbüntetés jár érte. Amikor az ilyen értékesítés halállal vagy komoly testi sérüléssel végződik, a terjesztőt életfogytiglani börtönbüntetésre is ítélik.

A VISSZAÉLÉSRE HASZNÁLT VÉNYKÖTELES SZEREK TÍPUSAI

A következő főbb kategóriák tartoznak a szórakozásra használt felírt szerek közé:

- 1. Depresszánsok (idegnyugtatók):** Gyakran a központi idegrendszer (az agy és a gerincvelő) nyugtatójaként utalnak rájuk; lassítják az agyműködést. Altatókat (hogya személyt nyugodttá és bódulttá tegyék) és nyugtatókat (a feszültség vagy az aggodalom csökkentésére) tartalmaznak.
- 2. Opiátok és morfiúmszármazékok:*** Általában fájdalomcsillapítóknak nevezik őket; ezek a szerek ópiumot vagy ópiumhoz hasonló anyagokat tartalmaznak, és a fájdalom csökkentésére használják őket.
- 3. Éléúkítószerek:** A szereknek az a típusa, amely az energiaszint és az éberség fokozását célozza, de ugyanakkor a vérnyomást, a pulzusszámot és a légzés szaporaságát is növeli.
- 4. Antidepresszánsok:** Pszichiátriai szerek, amelyeknek a depressziót kellene kezelniük.

* származék: vegyi anyag, amely egy vele rokon anyagból származik.

DEPRESSZÁNSOK

Ezeket a szereket, amiket néha „lennyomóknak” hívnak, többféle színű tablettá és kapszula formájában vagy folyékony változatban gyártják. E kategória bizonyos szereit — például a Zyprexa, a Seroquel és a Haldol — „erős nyugtatóként” vagy „antipszichotikumként” ismertek, mivel céljuk a mentális betegség tüneteinek csökkentése. Az olyan idegnyugtatókra, mint a Xanax, a Klonopin, a Halcion és a Librium gyakran „benzóként” (a benzodiazepin* rövidítésével) utalnak. Vannak depresszánsok, amelyek a barbiturátok (nyugtatóként vagy altatóként használt szerek) közé tartoznak; ilyenek az Amytal, a Numbutal és a Seconal. Ismertebb márkaneveik és szleng neveik a következők:

MÁRKANEVEK

- Xanax
- Valium
- Halcion
- Librium
- Ativan
- Klonopin

SZLENGNEVEK

- Candy (cukorka)
- Downers (lennyomók)
- Altató
- Tranks (nyugi)

MÁRKANEVEK

- Amytal
- Nembutal
- Seconal
- Phenobarbital

SZLENGNEVEK

- barbiturátok
- Reds (piroskák)
- Red Birds (vörös madár)
- Phennies (fenik)

* benzodiazepin: nyugtató, amely ellazítja az izmokat, és csillapítja a mentális izgatottságot.

A DEPRESSZÁNSOK RÖVID TÁVÚ HATÁSAI

A depresszánsok rövid távú hatásai:

- lassú agyműködés
- csökkent vérnyomás
- zavarodottság
- szédülés
- láz
- látászavar
- tájékozódási és koordinációs zavar
- vizelési nehézségek vagy képtelenség
- lelassult szívverés és légzés
- gyenge koncentrációs képesség
- kimerültség
- összefolyó beszéd
- lomhaság
- pupillatágulás
- depresszió
- függőség

A magasabb dózis az emlékezet, az ítélőképesség és a mozgáskoordináció gyengülését, ingerlékenységet, paranoiát* és öngyilkossági gondolatokat is okozhat. Vannak, akik a szándékolt hatás ellenkezőjét tapasztalják, például nyugtalanságot vagy agressziót.

Az altatók és a nyugtatók más szerekkel, különösen alkohollal együtt történő használata lelassíthatja a légzést és a szívverést, és akár halálhoz is vezethet.

* paranoia: más emberekkel szembeni gyanakvás, bizalmatlanság, illetve más emberektől való félelem.

A DEPRESSZÁNSOK HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI

A tolerancia sok idegnyugtatóval szemben gyorsan kialakul, ami azzal jár, hogy nagyobb adagokra van szükség ugyanannak a hatásnak az eléréséhez. Az a használó, aki megpróbálja elérni ugyanazt a hatást, olyan magasra emelheti az adagot, amelynél a túladagolás miatt beáll a kóma vagy a halál.

A depresszánsok hosszú távú szedése depressziót, állandó fáradtságot, légzési nehézségeket, szexuális és alvási problémákat okozhat. Ahogy a szertől való függőség erősödik, a sóvárgás, az aggodás vagy a pánik gyakran előfordul, ha a használó nem jut több szerhez.

Az elvonási tünetek közé tartozik az álmatlanság, a gyengeség és az émelygés. Azok, akik rendszeresen és nagy dózisban fogyasztják ezeket a szereket,

nyugtalanosságot, magas testhőmérsékletet, önkívületi állapotot, hallucinációt és rángatózást tapasztalhatnak. A legtöbb kábítószerrel ellentétben a depresszánsok megvonása életveszélyes is lehet.

Ezek a szerek fokozhatják a magas vérnyomás, a cukorbetegség és a súlygyarapodás kockázatát (akár 50 kg-os testsúlynövekedésről is beszámoltak már).

Az *USA Today* című amerikai lap által folytatott egyik tanulmány szerint, amely az Élelmiszer- és Gyógyszerellenőrző Hatóság által egy négyéves időszakban begyűjtött adatokra épült, az antipszichotikumok (az idegnyugtatók egyik típusa) tekinthetők 45 olyan haláleset elsődleges okának, amelyek szívproblémák, fulladás, májelégtelenség és öngyilkosság miatt következtek be.

Kétszer adagoltam túl magam
„felírt tablettákkal (Zyprexával),
és volt egy közeli barátom, aki
ugyanettől a gyógyszertől meg
is halt... Nincs rosszabb érzés
annál a tudatnál, hogy egy
barátod azért halt meg, mert
olyan gyógyszereket adottál neki,
amelyekről meglehetősen keveset
tudtál.” — Linda

ROHYPNOL

A Rohypnol a Valiumnál 10-szer erősebb nyugtató. A szer fehér vagy olívaöld tabletták formájában kapható, és általában az eredeti leveles kiszerezésben adják el. A fogyasztók összetörik a tablettát, majd a port felszippantják, marihuánára szórják és elszívják, italba keverik és megisszák, vagy beinjekciózzák.

MÁRKANÉV

- Rohypnol

SZLENGNEVEK

(AMERIKAI
NEVEK vagy a
FORDÍTÁSUK)

- felejtőtabletták
- Mexican Valium
(mexikói Valium)
- R2
- Roche
- roofies
- roofinol
- rope
- rophies

A ROHYPNOL HATÁSAI

A Rohypnolt nemi erőszak elkövetésére használják, mivel képtelenné teszi az áldozatot az ellenállásra, és ezzel a „randierőszak” szerének hírében áll.

A Rohypnolt használók gyakran „bénítónak” nevezik a szer hatását. A szer a bevitelétől számított 20-30 perc múlva kezd hatni, a tetőfokát 2 órán belül éri el, és a hatás 8 vagy akár 12 órán át is tarthat. A személyt olyannyira cselekvőképtelenné teheti, hogy akár össze is eshet tőle. Ilyenkor az illető a padlón fekszik, a szemei nyitva vannak és képes

megfigyelni az eseményeket, mozogni viszont egyáltalán nem képes. Utólag viszont semmit sem tud felidézni arról, hogy mi történt.

Elveszíti az izmai feletti uralmat, és zavarodottságot, bódultságot, valamint emlékezetkiesést tapasztal.

A Rohypnolt Európában és Latin-Amerikában altatóként árulják, de az Amerikai Egyesült Államokban már betiltották.

ÓPIUM- ÉS MORFIUMSZÁRMAZÉKOK

Az opiátok olyan szerek, amelyek az idegrendszerre gyakorolt hatásukon keresztül csökkentik a fájdalmat. A folyamatos használatuk vagy a velük való visszaélés testi függőséghez és elvonási tünetekhez vezethet. Tabletta, kapszula vagy folyékony formában gyártják őket.

Ismertebb márkaneveik és szlengnevek a következők:

MÁRKANEVEK

- Fiorinal és Codeine
- Robitussin A-C
- Tylenol és Codeine
- Empirin és Codein

SZLENGNEVEK (AMERIKAI NEVEK vagy a FORDÍTÁSUK)

- Captain Cody (Cody kapitány)
- Cody
- Schoolboy (iskolás fiú)
- Doors & Fours (ajtók és négyesek)
- Pancakes and Syrup (szörpös palacsinta)

- Actiq
- Duragesic
- Sublimaze

- Apache (apacs)
- China girl (kínai lány)
- Dance fever (táncláz)
- Murder 8 (gyilkos nyolcas)
- Tango és Cash
- Friend (barát)

AZ OPIÁTOK ÉS A MORFIUMSZÁRMAZÉKOK RÖVID TÁVÚ HATÁSAI

MÁRKANEVEK

- Roxanol
- Duramorph

- OxyContin
- Percodan
- Percocet
- Tylox

- Demerol

- Dilaudid

SZLENÁGNEVEK (AMERIKAI NEVEK VAGY A FORDÍTÁSUK)

- M
- Miss Emma
- Monkey (majom)
- White Stuff
(fehér cucc)

- Oxy 80
- Oxycat
- Hillbilly heroin
(vidéki heroin)

- Demmies
- Pain killer
(fájdalomgyilkos)

- Juice
- Dillies

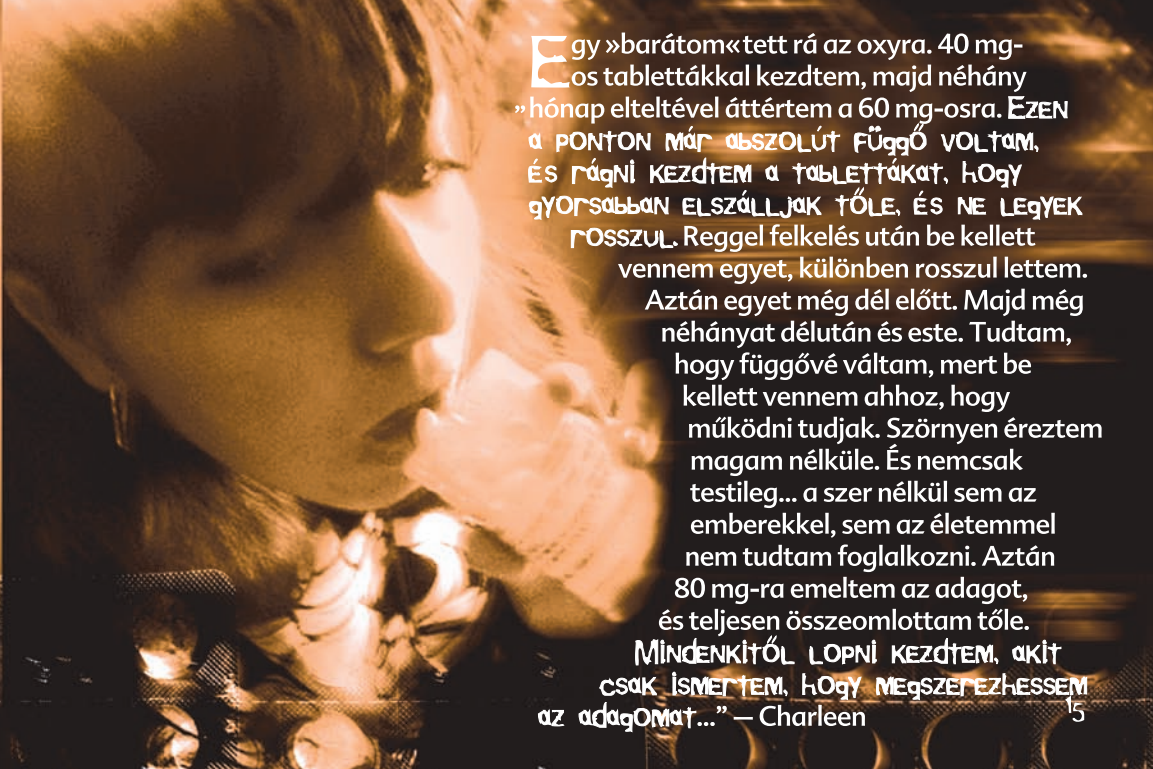
Az opiátok és morfiumszármazékok néhány rövid távú hatásai:

- álmoság
- lelassult légzés
- székrekedés
- öntudatlanság
- émelygés
- kóma

AZ ÓPIUM ÉS A MORFIUMSZÁRMAZÉKOK HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI

Az ópiumszármazékok folyamatos használata, vagy a velük való visszaélés testi és lelki függőséget eredményezhet. A test alkalmazkodik a szer jelenlétéhez, és elvonási tünetek jelentkeznek, ha a használata csökken vagy abbamarad. Ezek közé tartozik a nyugtalanság, az izom- és csontfájás, az álmatlanság, a hasmenés, a hányás és a libabőrös hidegrázás (azonnali elvonás – „hideg pulyka” – esetén). Tolerancia is kialakulhat, ami azt jelenti, hogy a szert hosszú ideje használó személynek emelnie kell az adagot ahhoz, hogy elérje ugyanazt az érzést.

A fájdalomcsillapítókkal kapcsolatos visszaélésről további információt a jelen sorozat *Az igazság a fájdalomcsillapítókról* című füzetében találsz.

Egy »barátom« tett rá az oxyra. 40 mg-os tablettákkal kezdtem, majd néhány »hónap elteltével áttértem a 60 mg-osra. EZEN A PONTON MÁR ABSZOLÚT FÜGGŐ VOLTAM, ÉS RÁGNI KEZDTEM A TABLETTÁKAT, HOGY GYORSABBAN ELSZÁLLJAK TŐLE, ÉS NE LEGYEK ROSSZUL. Reggel felkelés után be kellett vennem egyet, különben rosszul lettem. Aztán egyet még dél előtt. Majd még néhányat délután és este. Tudtam, hogy függővé váltam, mert be kellettennem ahhoz, hogy működni tudjak. Szörnyen éreztem magam nélküle. És nemcsak testileg... a szer nélkül sem az emberekkel, sem az életemmel nem tudtam foglalkozni. Aztán 80 mg-ra emeltem az adagot, és teljesen összeomlottam tőle. MINDENKITŐL LOPNI KEZDTEM, AKIT CSAK ISMERTEM, HOGY MEGSZEREZHESEM az adagomat...» — Charleen

ÉLÉNKÍTŐSZEREK

Az élénkítőszeret, amiket néha „feldobóknak” is hívnak, átmenetileg fokozzák az éberséget és az energiát. Az ebbe a kategóriába sorolt, legáltalánosabban használt utcai drogok a kokain és az amfetaminok.

A vényköteles élénkítőszeret tablettá vagy kapszula formájában gyártják. A szerrel való visszaélés formái a tablettaként szájon át, folyadékként injekcióban, porrá törve pedig felszippanrással való fogyasztás.

Ismertebb márkaneveik és szleng neveik a következők:

MÁRKANEVEK

- Ritalin
- Concerta
- Biphphetamine
- Dexedrine

„STIMULÁNSOK”

SZLENGNEVEK (AMERIKAI NEVEK VAGY A FORDÍTÁSUK)

- R-ball (R-labda)
- Skippy
- The smart drug (Az okos drog)
- Vitamin R (R-vitamin)
- JIF
- Kibbles and bits (Kutyakeksz és falatok)
- Speed (sebesség)
- Truck drivers (kamionsofőrök)
- Black beauties
- Crosses (keresztek)

AZ ÉLÉNKÍTŐSZEREK RÖVID TÁVÚ HATÁSAI

Az élénkítőszer rövid távú hatásai a kimerültség, az apátia és a depresszió – a „felhangolódást” követő „lehangoltság”. Ez az azonnali és tartós kimerültség hamar arra készteti az élénkítőszer használóját, hogy ismét a szerhez nyúljon. Hamarosan már nem a mámort akarja érezni, hanem csupán „jól” akar lenni – egyáltalán valamennyi energiát akar érezni magában.

AZ ÉLÉNKÍTŐSZEREK HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI

Az élénkítőszer függőséget okozhatnak. Bizonyos stimulánsok nagy adagokban, rövid ideig való ismételt szedése ellenséges érzésekhez vagy paranoiához vezethet. Az ilyen fogyasztás veszélyesen magas testhőmérsékletet és szabálytalan szívműködést is okozhat.

A vénköteles élénkítőszerrel kapcsolatos visszaélésről további információt a jelen sorozat *Az igazság a Ritalinnal való visszaélésről* c. füzetében találsz.

ANTIDEPRESSZÁNSOK

Az olyan vényköteles szerek másik kategóriája, amelyekkel esetenként visszaélnek, az antidepresszánsok. Ilyenek pl. a Prozac, Paxil, Celexa, Zoloft, Effexor és Remeron. Különböző színű kapszulák és tabletták formájában kaphatók.

Tanulmányok kimutatták, hogy ezeknek a szereknek a következő hatásai lehetnek:

- álmatlanság
- ingerlékenység
- idegesség és aggodás
- erőszakos gondolatok és tettek
- nyugtalanság
- öngyilkos gondolatok vagy öngyilkosság
- remegés
- ellenségesség
- izzadás
- szabálytalan szívdobogás
- agresszió

- bűnözői viselkedés
- zavarodottság, összefüggéstelen gondolatok
- paranoia
- hallucináció
- elmebetegség
- akatízia (kóros nyugtalanság; fájdalmas belső izgalmi állapot, amelyben a személy képtelen nyugodtan ülni)

Egy tanulmány szerint az antidepresszánszt szedő fiatalok 14%-a agresszívvá, sőt erőszakossá válik. Egy 12 éves fiúnak heves rémálmai lettek, amelyekben megöli az osztálytársait, majd őt is lelövik. Az álmot ébredés után is nagyon valósnak érezte, majd napokon keresztül gyilkolásról szóló álmokat látott, amelyek egyre inkább valóságosnak tündek. Erős öngyilkos hajlamai lettek, amíg a gyógyszer szedését le nem állították nála.

Olyan, mintha rám üvöltene az agyam, hogy „vegyek be többet ezekből a tablettákból, és a tabletták hiányában jelentkező érzés elviselhetetlen... Több segítségre van szükségem az Effexorról való leszokáshoz. **ANNYIRA LEHANGOLT VAGYOK, HOGY VAGDOSNI KEZDTEM A KARJAIMAT, ÉS MÉG CSAK AZT SEM TUDOM, MIÉRT.** Néhány óránként pedig hallucinálok, és különböző dolgokat látok — **MA PÉLDÁUL VÉR T LÁTTAM CSOROGNI A FALAKRÓL.**” — Rita

Ez a tanulmány több más példáról is beszámolt az ilyen gyógyszereket szedő egyének extrém és irracionális viselkedésével kapcsolatban. Egy ember elütött egy rendőrt a kocsijával, hogy elvehesse a fegyverét és lelőhesse magát. Másvalaki belefojtotta magát és két kisgyermekét a fürdőkádba, egy fiú pedig minden ok nélkül megverte egy közeli barátját. Egyiküknek sem volt erőszakos előélete.

Az antidepresszánsok elvonási tünetei között szerepelnek az öngyilkos gondolatok, az agresszió, a szorongás, a depresszió, a sírógörcsök, az álmatlanság, a szédülés, a hányás, a fejfájás, a reszketés, a „szikrázó” érzés az agyban.

KETAMIN

A Ketamin a disszociatív érzéstelenítők* kategóriájába tartozik, és por vagy folyékony alakban, általában állatok érzéstelenítésére használják. Be lehet fecskendezni, meg lehet inni, fel lehet szippantani, illetve füves vagy dohánnyal töltött cigarettához lehet adni. A Ketamin 1999-ben került fel az ellenőrzött anyagok listájára az USA-ban.

A rövid és hosszú távú hatások közé tartozik a megemelkedett pulzus és vérnyomás, az émelygés, hányás, zsibbadtság, depresszió, emlékezetkiesés, hallucináció, és a potenciálisan végzetes légzési problémák. A Ketamin-használókban erős sóvárgás alakulhat ki a szer iránt. Magas dózisnál a használó megtapasztalja a „K-lyuk” hatást,

amely egy „testen kívüli” vagy „halálközeli” érzés.

A Ketamin a „randierőszak” szereként használatos, mivel közönyös, álomszerű állapotot idéz elő, amelyben a hatása alatt álló személy nehezen mozog.

MÁRKANEVEK

- Ketaset
- Ketalar
- Ketalar SV
- Ketanest
- Ketanest S

SZLENGNEVEK

(AMERIKAI NEVEK vagy a FORDÍTÁSUK)

- Special K
- K
- super C
- cat Valium
- jet
- super acid (szupersav)

* disszociatív érzéstelenítő: olyan szer, amely torzíja a látást és a hallást, és a környezettől és önmagától való elkülönültség (disszociáció) érzését kelti a személyben.

A RECEPT NÉLKÜL KAPHATÓ SZEREKKEL VALÓ VISSZAÉLÉS

Azok a recept nélkül kapható megfázás elleni és köhögéscsillapító szerek, amelyek tartalmazznak egy dextrometorfán (DXM) nevű anyagot, szintén alkalmasak a visszaélésre. A DXM-et szirup, gél és tabletta formában árusítják. Az Interneten keresztül kapható por alakú változata különösen kockázatos, mivel bizonytalan az összetétele és az adagolása. Ez a hatóanyag 100-nál is több termékben fordul elő; a Coricidinnal és a Robitussinnal élnek vissza leginkább.

MÁRKANEVEK

- Coricidin
- Robitussin

SZLENQ NEVEK

- DXM
- CCC
- Triple C (Tripla C)
- Skittles (édesség)
- Robo
- Poor Man's PCP
(Szegény ember
PCP-je)

A KÖHÖGÉSCSILLAPÍTÓ SZIRUP (DXM) HATÁSAI

- hallucinációk (látvány)
- extrém ingerlékenység
- álmatlanság
- letargia (levertség)
- (huzamos használat után) testi függőség
- szédülés
- összefolyó beszéd
- érzékszálódás
- izzadás
- magas vérnyomás
- máj- és agykárosodás

Más szerekkel keverve a köhögéscsillapító szirup a központi idegrendszer és a szív problémáinak forrása is lehet. Alkohollal kombinálva különösen veszélyes, és halált okozhat.

E
W
E
N
G
E
N
C
Y

Én ezt tapasztaltam a DXM szedésekor: **VÉRES LETT a VIZELETEM.** Rosszul lettem... Gyengének éreztem a testem... **MINDENT FELADTAM, MERT a SZER MEGSZÁLLOTTJA LETTEM...** Csak az érdekelt, hogy belőjem magam a szerrel... Azt hittem, hogy a Coricidint csak úgy, szórakozásból is szedhetem, hogy nem lesz belőle gond. Sosem gondoltam volna, hogy függővé válok tőle... És az elvesztegetett időt sosem fogom visszakapni. **Ha KI TUDNÁM TÖRÖLNI EZT a DOLGOT, ÉS EL TUDNÁM ÚZNI, MEGTENNÉM.** — Crystal

NEMZETKÖZI STATISZTIKÁK

Az Egyesült Államokban minden nap 2500 fiatal (12–17 éves korú) él vissza életében először valamilyen fájdalomcsillapítóval.

A vényköteles szerekkel való visszaélés, bár az USA-ban a legelterjedtebb, a világ nagyon sok területén jelent problémát, így Európában, Dél-Afrikában és Dél-Ázsiában is. Csak az USA-ban több mint 15 millió ember él vissza felírt szerekkel, ami több, mint a kokainnal, hallucinogénnel, inhalánsokkal és heroinnal bevallottan visszaélők száma együttvéve.

Magyarországon egy 2007-ben tanulókon végzett felmérésből az derült ki, hogy 9%-uk

legalább egyszer visszaért már valamilyen nyugtatóval vagy altatóval.

Egy 2007-es felmérés szerint az USA-ban a 12 és 17 év közötti fiatalok 3,3%-a, a 17 és 25 év közöttieknek pedig a 6%-a élt vissza vényköteles szerrel a megelőző hónapban.

A szerek túladagolása következtében bekövetkező halálesetek legnagyobb százalékát a vényköteles szerekkel való visszaélés okozza. 2005-ben az USA-ban a túladagolás miatti 22 400 haláleset leggyakoribb oka az ópiumalapú fájdalomcsillapítókkal való visszaélés volt; a halálesetek 38,2%-át ez okozta.

2005-ben 4,4 millió (12 és 17 év közötti) amerikai fiatal ismerte el, hogy vényköteles

A HALÁL OKA

VÉNYKÖTELES SZEREK

45%

Az utcai
drogok
KEVERÉSE

39%

AMFETAMIN

+

METAMFETAMIN

+

HEROIN

+

KOKAIN

fájdalomcsillapítókat szedett, 2,3 millióan pedig olyan vényköteles élénkítőszereket szedtek, mint pl. a Ritalin. 2,2 millióan éltek vissza recept nélkül kapható szerekkel, mint amilyen a köhögéscsillapító szirup is. Az olyan fiatalok átlagéletkora, akik először nyúlnak valamilyen szerhez, jelenleg 13-14 év.

A depresszánsok, opiátok és antidepresszánsok több túladagolásból eredő halálesetet okoznak (45%), mint a kokain, a heroin, a metamfetamin és az amfetaminok együttvéve (39%).

Ugyanez a trend figyelhető meg a pszichoaktív szerekkel való visszaélés utáni és a túladagolás miatti kórházba szállítások statisztikáin. 2005-ben 1,4 millió főt szállítottak be kábítószer-fogyasztás miatt kórházi ügyeletre, és ebből 598 542-en gyógyszerekkel vagy gyógyszerekkel és kábítószerekkel éltek vissza.

Magyarországon 2006-ban 175 ember halálát okozták altatók vagy nyugtatók.

A felmérések alapján a tinédzserek közel 50%-a azt hiszi, hogy a vényköteles szerek sokkal biztonságosabbak, mint az illegális utcai drogok, 60-70%-uk pedig azt állítja, hogy az otthoni orvosságok szekrényből szerzi be a szereit.

A Columbia Egyetemen működő Addikció és Ártalmas Szerhasználat Országos Központja szerint azoknak a tizenéveseknek a körében, akik visszaélnek az orvosok által felírt gyógyszerekkel, kétszer valószínűbb az alkoholfogyasztás, ötször valószínűbb a marihuánafogyasztás, és 12-20-szor valószínűbb az illegális utcai drogok – pl. heroin, ecstasy és kokain – fogyasztása, mint azoknál, akik

nem élnek vissza vényköteles szerekkel.

2007-ben az amerikai Drogrendészeti Hivatal megállapította, hogy a Fentanyl nevű fájdalomcsillapítóval való visszaélés több mint 1000 ember halálát okozta abban az évben az Egyesült Államokban. Ez a szer 30–50-szer erősebb a heroinnál.

A Fentanyl heroinnal való keveréséről már az USA-ból és európai országokból – többek között Dániából, Svédországból, Ukrajnából és Oroszországból – is érkeztek jelentések.

„**R**ájöttem, hogy egyre több Xanaxot kezdtem rendszeresen használni. Szabadságot vettem ki, hogy leszokjak róla. **ANÉLKÜL, HOGY TÍSZTÁBAN LETTEM VOLNA AZZAL, HOGY FÜGGŐ VOLTAM.** »hideg pulyka« elvonáson mentem keresztül. Négy napon és éjszakán keresztül az ágyat nyomtam. Nem aludtam, és nem ettem. Hánytam. Hallucináltam. Körülbelül a harmadik Xanax nélküli napon bizonytalanná vált a mozgásom, egyensúlyproblémáim kezdtek lenni, és nekimentem dolgoknak. Kb. a negyedik napon rángásokat kezdtem érezni a testemben, és ettől nagyon megijedtem.”

— Patricia

Az igazság a drogokról

A drogok lényegében mérgek. A bevett mennyiség határozza meg a hatást.

Egy kis adag serkentőszerként hat (felgyorsít). Egy nagyobb adag nyugtatóként hat (lelassít). A még nagyobb adag méregként hat, és akár meg is ölheti a személyt.

Ez minden drogra igaz. Csak a hatás eléréséhez szükséges mennyiség különbözik.

De sok drognak van még egy hátránya: az, hogy közvetlenül az elmére fejt ki a hatását. Eltorzíthatja a droghasználó érzékelését azzal kapcsolatban, hogy mi történik körülötte. Ennek eredményeként a személytettei nagyon furcsák, ésszerűtlenek, értelmetlenek, sőt pusztítóak lehetnek.

A drogok minden érzetet megátolnak, a kellemeseket és a kellemetleneket egyaránt. Tehát, bár a drogok rövid távú segítséget nyújthatnak a fájdalom csillapításában, ezzel együtt rombolják a képességeket és az éberséget, valamint zavarossá teszik az ember gondolkodását.

A gyógyszerek olyan drogok, amelyek célja gyorsítani, lassítani vagy megváltoztatni valamit a tested működésében annak érdekében, hogy a tested jobban működjön. Néha szükség van rájuk. De ettől még ugyanúgy drogok: serkentőszerként vagy nyugtatóként hatnak, és a túl sok gyógyszer megölhet. Tehát ha a gyógyszereket nem úgy használod, ahogy kell, akkor ugyanolyan veszélyesek lehetnek, mint az illegális kábítószer.

Az igazi megoldás az, hogy
megismerjük a tényeket,
és már eleve hozzá sem
nyúlunk a drogokhoz.

MIÉRT FOGYASZTANAK AZ EMBEREK DROGOKAT?

Az emberek azért szednek drogokat, mert valamit meg akarnak változtatni az életükben.

Íme néhány ok, amelyet a fiatalok mondtak arra a kérdésre, hogy miért kezdtek drogokat szedni:

- be akartak illeszkedni
- menekültek, ővagy lazítani akartak
- unatkoztak
- hasonlítani akartak a felnőttekre
- lázadni akartak
- kísérleteztek.

Az emberek azt hiszik, hogy a drogok jelentik a megoldást, ám a drogok végül csak problémát jelentenek.

Bármilyen nehéz is szembenézni a problémáinkkal, a droghasználat következményei mindig rosszabbak, mint az a probléma, amit meg szeretnénk oldani. Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

REFERENCIÁK

“Drug Scheduling,” U.S. Drug Enforcement Administration

“Selected Prescription Drugs with Potential for Abuse,” National Institute on Drug Abuse

International Narcotics Control Board

Office of Drug Control Policy

“Prescription Sedatives & Tranquilizers,” Partnership for a Drug-Free America

Statement by Leonard J. Paulozzi before Senate Judiciary Subcommittee on Crimes and Drugs, 12 March 2008

Center for Substance Abuse Research

National Survey on Drug Use and Health 2007

Suicidality, violence and mania caused by SSRIs: A review and analysis, P. Breggin.

“Depressants,” US Department of Health & Human Services and SAMHSA’s National Clearinghouse for Alcohol & Drug Information

“Prescription drugs a gateway for teen drug abuse,” *Houston Chronicle*, 4 September 2008

Interpol report on Heroin

2007 National Report (2006 data) to the European Monitoring Centre for Drugs & Drug Addiction, Hungary

The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, Hungary Key Results 2007

FÉNYKÉPEK:

2. oldal, 9. oldal: Stockxpert;
15. oldal: Sweet Faux Pas;
24. oldal: Wes Tarca.

Több millió ilyen füzetet osztottunk már ki a világon, összesen 22 nyelven. Ahogy egyre újabb drogok jelennek meg az utcákon, és egyre többet tudunk a hatásairól, ezeket a füzeteket naprakésszé tesszük, illetve újakat állítunk össze.

A füzeteket a Drogmentes Világért Alapítvány adja ki, amely egy Los Angeles-i központú nonprofit, közhasznú szervezet.

Az Alapítvány oktatási anyagokkal és tanácsokkal látja el, valamint összehangolja nemzetközi drogmegelőzési hálózatát. Fiatalokkal, szülőkkel, pedagógusokkal, önkéntes szervezetekkel és kormányhivatalokkal dolgozik együtt – bárkivel, aki szeretne segíteni az embereknek abban, hogy drogmentes életet éljenek.

TÉNYEK, AMELYEKET TUDNOD KELL

Ez a füzet egy olyan sorozat része, amely tartalmazza a tényeket a marihuánáról, az alkohorról, az ecstasyról, a kokainról, a crack kokainról, a kristálymetrőről és a metamfetaminről, az inhalánsokról, a heroinról, az LSD-ről és a vényköteles szerekkel való visszaélésről. Ezeknek az információknak a birtokában az olvasó lehetőséget kap, hogy a drogmentes élet mellett döntsön.

További információk, illetve e füzet vagy a sorozat más füzeteinek további példányai kaphatók a következő elérhetőségeken:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue #1297
Los Angeles, CA 90028 USA
drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-818-952-5260

A Drogmentes Világért
Alapítvány magyarországi
csoportja, Budapest
Könyves Kálmán körút 76
1087
info@drogmentes.hu
www.drogmentes.hu
info@mondjnemetadrogokra.hu
www.mondjnemetadrogokra.hu
Telefonszám: (36) 1-352 1797